HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אאפי' ימים הראויין לספירת סתירת זבה תנן כמה הוא קשויה ר"מ אומר ארבעים וחמשים יום בשלמא לרב משכחת לה כרב אדא בר אהבה אלא ללוי קשיא אמר לך לוי מי קתני טהורה בכולן בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה לישנא אחרינא אמרי א"ר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה גדולה מ"ט 1דמה ימים רבים כתיב [א] אבא שאול משמיה דרב אמר אפילו ימים הראויין להיות בהן זבה קטנה מ"ט ימי וכל ימי התם כתיבי תנן כמה הוא קשויה ר"מ אומר אפי' ארבעים וחמשים יום קשיא לתרוייהו מי קתני טהורה בכולן קשתה בימי נדתה נדה בימי זיבתה טהורה תניא היה ר"מ אומר יש מקשה ק"נ יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה וחמשים שהולד מטהר ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה אמרו לו א"כ יש מקשה כל ימיה ואין זיבה עולה בהן אמר להן מאי דעתייכו משום נפלים באין קושי לנפלים ת"ר גיש רואה מאה יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה מאי קמ"ל לאפוקי ממ"ד א)אי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם: ר' יהודה אומר דיה וכו': תניא רבי יהודה אומר משום רבי טרפון דיה חדשה ויש בדבר להקל ולהחמיר כיצד קשתה שנים בסוף שמיני ואחד בתחלת תשיעי ואפילו בתחלת תשיעי ילדה הרי זו יולדת בזוב אבל קשתה יום אחד בסוף שמיני ושתים בתחלת תשיעי ואפילו בסוף תשיעי ילדה אין זו יולדת בזוב אמר רב אדא בר אהבה ש"מ קסבר רבי יהודה שיפורא גרים איני והא אמר שמואל אין אשה מתעברת ויולדת [ב] אלא למאתים ושבעים ואחד יום או למאתים ושבעים ושנים יום ⊙או למאתים ושבעים ושלשה הוא דאמר כחסידים הראשונים דתניא חסידים הראשונים לא היו משמשין מטותיהן אלא ברביעי בשבת שלא יבואו נשותיהן

לידי

אף ימים הראויין לספירת סתירת זבה. בימי ב) זיבה דלעולם היא טהורה עד שתשפה שהרי כל ימיה ראויין לכך שאם תספור ששה ותראה סותרת הכל ונמצאו הימים הבאין ראויין לספירה והא דתניא [לעיל נו:] בימי נדה נדה היכא דאתחיל קושי מימי נדה אבל אתחיל בימי זיבה כל מה שיאריך הקושי טהורה: (א) **ועוד ארבעים וחמשים יום.** קס"ד לגמרי מטהר לה ר"מ מזוב ומנדות: **בימי נדה נדה.** וה"ק ר"מ כמה הוא קשויה שלא תבא להתחייב בקרבן ולספירת נקיים ארבעים וחמשים יום ומיהו בכל הני ארבעים כי שלמי ימי זוב ומטו ימי נדות טמאה נדה וכי הדרי שלמי ז' ימי נדות ומטו ימי זוב טהורה: **זבה גדולה.** ראתה שלשה רצופין בתוך י"א יום טהורה מספירת נקיים ומקרבן אבל לא ראתה אלא יום אחד צריכה לשמור יום כנגד יום דכי כתיב דמה דדרשינן [ע"ב]ולא מחמת ולד בזבה גדולה כתיב דכתיב בההוא קרא ימים רבים ואם משך קשוייה יותר מאחד עשר יום שנכנסה לימים שראויים לנדה טמאה: **ימי וכל ימי זוב טומאתה וגו'.** ומינייהו נפקא לן זבה קטנה בשילהי מכילתין [עג.] בשמעתא בתרייתא: **קשיא לתרוייהו.** דאמרי זבה גדולה וקטנה הוא דמטהר ולד אבל אם יאריך אחריהן טמא: **בימי זיבה.** למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **יש מקשה.** שהיא רואה ק"נ יום. רצופין: **ואין זבה עולה בהן.** ולא שתהא מקשה כל ק"נ יום: **כיצד ראתה ב' בלא עת.** בלא עת נדתה הרי ג) י"א ימים שלאחר נדתה שהן ימי זיבה ואינה זבה עד שתראה בהן ג' רצופין ואם ראתה שנים בסופן כשתראה למחר הוי פתח של נדותה ואינו מצטרף לה לזיבה אלא תחלת נדה הויא וכל שבעה תהיה נדה הרי ט' ימים רצופין ושנים שלאחר הנדה שהן מן י"א של ימי זוב וכל כמה דלא חזיא ג' בימי זיבה לא הויא זבה הרי י"א רצופין וקשתה חמשים והיא חולה ואמרינן לעיל [לז:] בחולה חמשים הרי ס"א וביום ס"א ד) ילדה נקבה ואפילו רואה כל שמונים אינה זבה ואחד ושמונים הוי תחילת נדה ואם תראה ז' הרי מאה ומ"ח ושנים שלאחר הנדה ותפסוק הרי ראתה ק"נ רצופין ואינה זבה אבל אם תראה יותר הויא זבה דהוו להו ג' לאחר הנדה: **וחמשים שהולד מטהר.** הנך חמשים של קושי לפני השמונים: **א"כ.** דקחשבת שמונים של נקבה: **יש מקשה לעולם.** ואינה זבה כגון טובלת לי"ד של נקבה ומתעברת ולסוף שמונים שבעה לנדה ושנים לאחר הנדה ומקשה חמשים וחוזרת ומפלת נקבה וכן לעולם: **אמר להן.** ר"מ מאי דעתייכו משום נפלים כדפרשינן: **אין קושי לנפלים.** אין הנפל מטהר קישויו ואנן בולד דאית ליה קושי קמיירינן: **יש רואה.** בלא קושי: **קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם.** דאי לא אפשר הויא לה זבה כשילדה אחר שנים שלאחר הנדה דהוה ליה יום לידה שלישי ואי הויא חזיא קודם לידה בפתיחת הקבר הרי היא זבה הואיל ובלא קושי ראתה: **להקל ולהחמיר.** פעמים שאינו מטהר כלום פעמים שהוא מטהר חדש ויום אחד: **הרי זו יולדת בזוב.** הואיל ורוב זיבה בשמיני הואי שאין הולד מטהר שדינן חד יומא בתר תרין והרי היא זבה: **ואפי' בסוף תשיעי ילדה.** ואע"ג דתשיעי כולו בשופי חוץ משני ימים אין זו יולדת בזוב בלבד שלא תראה דם בימי השופי ולא אמרינן כיון דשופי סמוך ללידה נטמאנה בדם הקושי דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים כלומר החדש של תשיעי גורמת לידת הולד דמכי עייל הוה זמן לידה הילכך כל הדמים שרואה בו בקושי אינו אלא מחמת הולד אע"ג דאיכא שופי בתרייהו ואפי' בתחלת תשיעי הוי מחמת ולד דקסבר יולדת לט' יולדת למקוטעין: **שיפורא.** שופר שתוקעין בו ב"ד בקדוש החדש: **או למאתים ושבעים ואחד.** דהוו להו ט' חדשים שלמים של שלשים וביום ראשון של עשירי יולדת: **או לרע"ב.** כלומר אם לא קלט הזרע יום ראשון קולט בשני ומיום קליטתו הוי התחלת העיבור: **או לרע"ג.** שאם לא קלט בשני קולט בשלישי אבל אם לא קלט בשלישי שוב אינו קולט דקי"ל דעד שלישי הוי ראוי להזריע מכאן ואילך מסריח במסכת שבת (דף פו.) בפולטת שכבת זרע ביום השלישי בפרק ר' עקיבא. אלמא לא ילדה למקוטעין: **[הוא].** שמואל דאמר כחסידים:

לידי

להיות בהן זבה גדולה. ה) רש"י פירש לאפוקי י' וי"א דאינה ראויה להתחיל בהן זבה גדולה ור"ח פירש לאפוקי יום ראשון ויום שני של י"א דאינה ראויה עדיין להיות זבה גדולה אם לא תראה יום ג': **מאי דעתיך משום נפלים.** תימה דבלאו נפלים מצינן לאשכוחי יותר מק"נ כגון ו) יהודה וחזקיה ואחר הולד השני תספור שמונים לנקבה ושבעה ימים לנדה ושני ימים אחרי כן וי"ל דלא שכיח וא"ת והלא בלא קושי משכחת כל ימיה שלא תהא זבה כגון שהפילה אחר פ' לנקבה וז' לנדה וב' ימים אחר נדה ובשלמא בסמוך גבי יש רואה ק' ימים איכא למימר דבחד ולד מיירי אי נמי בבן קיימא אבל הכא מיירי בנפלים מדקאמר אין קושי לנפלים ויש לומר דלא מיירי ביולדת בלא קשוי: **שיפורא גרים.** פירוש שופר שתוקעין בר"ח בקדוש החדש תשיעי של עיבורה ואם תאמר והיכי מוכח דחדש לבנה גרים דילמא חדש תשיעי של אחר ח' חדשים של שלשים יום להריונה גרים אפי' הוא מתחיל באמצע חדש הלבנה וי"ל דאם כן הו"ל למימר דיה חדש אחרון אבל חדשה משמע חדש המבורר דהיינו חדש הלבנה וקאי ש"מ אמתני' כמו אברייתא א"נ משום דברייתא מוכחא דיולדת למקוטעים כדקתני אפילו בתחלת ט' ילדה וליום אחד לא הוה קרי חדשה אבל אחדש לבנה קרי שפיר חדשה אפי' יום אחד (כו') אי נמי מסיפא דברייתא מוכיח דע"כ חדש לבנה גרים דקתני אבל קשתה יום אחד בסוף שמיני ושנים בתחלת תשיעי ואפי' ילדה בסוף ט' כו' והיאך יכולה לידע דקשתה שנים בט' אי לא דמיירי בחידושה של לבנה דנהי דהיכא דילדה בסוף ט' יכולה לידע כגון שילדה לרע"ג ימים לשמושה דאז מתחיל תשיעי שלה שלשים יום לפני לידתה דהזרע לא נקלט עד יום ג' לשמושה דאי נקלט יום ראשון היתה יולדת לרע"א לשמושה דאין הולד משתהה יותר ⊙דלא קי"ל כרבה תוספאה דפרק הערל (יבמות דף פ:) מ"מ מדקאמר אפי' ילדה בסוף ט' משמע נמי שילדה באמצע תשיעי ואז אי אפשר לדעת אם קשתה ב' ימים בט' בלמלום דאי קשתה בר"מ וברמ"א וברמ"ב מתשמשה שמא לא נקלט הזרע עד מחרת התשמיש וא"כ לא קשתה אלא יום אחד בחדש ט' ואם קשתה ברמ"א ורמ"ב ורמ"ג שנקלט הזרע ביום התשמיש א"כ ג' ימים קשתה בחדש ט' אלא ודאי שיפורא גרים ונראה דלרבי יהודה שיפורא דט' חדשים גרים ואם נתעברה בסוף החדש יולדת בתחלת תשיעי דאי בעינן שמונה הראשונים שלמים א"כ כי נתעברה בסוף החדש שיפורא דט' הוה ליה עשירי אא"כ נתעברה בתחלת החדש:

והא

עין משפט נר מצוה

נז א עי' במ"מ פ"ז מהל' איסורי ביאה הל"א:
נח ב מיי' שם הלי"ב ועי' במ"מ:
נט ג מיי' שם הל"א:

תוס' הרא"ש

הראויין להיות בהן זבה גדולה. פר"ח לאפוקי עשירי וי"א דאין ראויין להתחיל בהן זבה גדולה א"נ לאפוקי יום ראשון ויום שני של י"א דאין ראויין להיות בהן זבה גדולה ולשון ראויין משמע כפירושו: **מאי** דעתייכו משום נפלים וכו'. ותימה בלא נפלים נמי משכחת לה (נמי) יותר מק"נ ימים כגון יהודה וחזקיה שנשתהו ג' חדשים זה אחר זה וי"ל מילתא דלא שכיח הוא א"נ כשנתעברה תאומים לא קא מיירי: **יש** רואה ק' יום. ותימה כל ימיה משכחת לה דאחר שמונים של נקבה הפילה נקבה אחרת וי"ל דבחד ולד איירי א"נ היינו האי דפריך מאי קמ"ל דאי חידוש של ק' יום הא משכחת לה אפי' טובא ולר' מאיר משכחת לה כל ימיה כה"ג אלא דר' מאיר לא איירי אלא בלידת קושי: **ש"מ** קסבר ר' יהודה שיפורא גרים. שופר שתוקעין ב"ד בקידוש החדש דחדש של עיבור הוא לפי חידוש הלבנה ותימה דלמא דיה חדשה דקאמר היינו ל' יום האחרונים שהוא חדש תשיעי לעיבורה וי"ל דא"כ ה"ל למימר דיה חדש אחרון אבל חדשה משמע חדש המבורר דהיינו חדש הלבנה וקאי [ש"מ] אמתני' כמו אברייתא אלא שנקבע בתלמוד אחר הברייתא א"נ משום דברייתא מוכחא דיולדת למקוטעין מדקתני אפי' בתחלת תשיעי ילדה ולא מיקרי חדש לענין חדש העיבור כיון דאין בו אלא יום אחד ולא שייך עליה למימר כמתניתין דיה חדשה. ונראה דלר' יהודה דבחדש ראשון של עיבור נמי שיפורא גרים ואם עיברה ביום אחרון של אדר יולדת בתחלת מרחשון כדקתני סוף ח' ותחלת ט' משמ' דמילתא דפסיקא היא דאי אמרת דבעיא ח' חדשים הראשוני' שלימי' א"כ לא משכחת לה דשיפרא דט' גרים אלא א"כ נתעברה בתחלת החדש וא"כ לר' יהודה משכחת לה דאשה יולדת (לח') [לז'] חדשים וב' ימים: והאמר שמואל אין אשה מתעברת כו'. לא הוה מצי למימר דר' יהודה איירי בנפלים מדנקט שמיני ותשיעי ולא נקט שלישי ורביעי:

מסורת הש"ס

א) [לעיל כא. וש"נ], ב) בס"א: כימי, ג) [הן רש"ש], ד) [ס"ג רש"ש], ה) לא נמצא זה בפירש"י שלפנינו, ו) [לעיל כז.],

תורה אור השלם

1. וְאִשָּׁה כִּי יָזוּב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת נִדָּתָהּ אוֹ כִי תָזוּב עַל נִדָּתָהּ כָּל יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה טְמֵאָה הִוא: ויקרא טו כה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה עד ארבעי':

גליון הש"ס

גמ' או למאתים ושבעים ושלשה. בירושלמי פ' החולץ אי' או לרע"ד וע' ביפה מראה שם: תום' ד"ה שיפורא וכו' דלא קי"ל כרבה תוספאה. ע' לעיל כז ע"א תוס' ד"ה אלא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' אבא שאול משמיה דרב אמר. נ"ב כ' בסה"ד ד' קמט ע"ד לא ידעתי מי הוא ולפענ"ד צ"ל אבא שאול משמיה דרבי. ועי' פסחים דף לד ע"א דאבא שאול גבל של בית רבי היה: ב] שם אלא למאתים וכו'. נ"ב עי' תבואת שור:

מוסף רש"י

לפתיחת הקבר. הרחם, **בלא דם.** דם לידה (לעיל כא.).

MOZNAIM SHAS